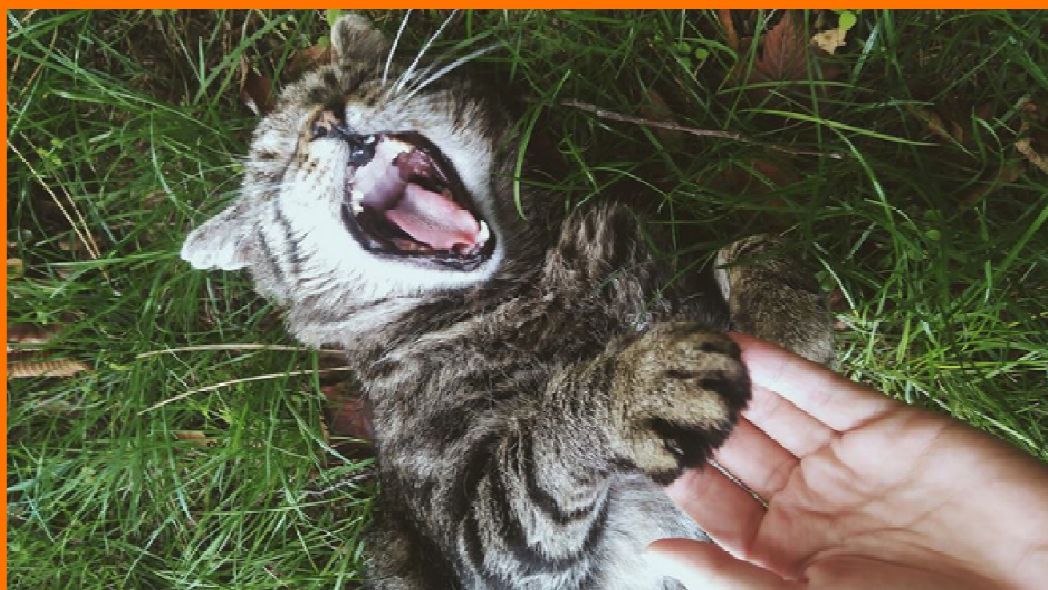


SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE

podzim 2019

MGR. ZUZANA KROČÁKOVÁ

KEĎ RÁNO NESTIHNEŠ KÁVU A IDEŠ NA
PREDNÁŠKU



MUNI
PEDAGOGICKÁ
FAKULTA

CÍLE

**Porozumět sobě i vztahům
(obzvláště) v pedagogických
situacích s využitím
poznatků sociální
psychologie.**

Proč?

Abyste se snáze stali
takovým pedagogem,
jakým chcete být.

Abyste si našli vlastní
cestu, jak věci dělat, na
níž budete spokojeni.

PRÁCE V SEMINÁŘI

Aby byl seminář opravdu seminářem, potřebuji

...abyste byli přítomni pozorností i myšlenkami.

...abyste přemýšleli, diskutovali, ptali se a oponovali.

...abyste přinášeli svá témata, zkušenosti, názory,
postřehy.

...abyste byli otevření, vytvářeli si názory a přijímali nové
úhly pohledu na známé věci.

...abyste si chtěli něco odnést, ne jen sedět.

OZVĚTE SE, POKUD...

... mluvíme o něčem, co už jste probrali jinde.

... mluvíme o něčem, co vám připadá nepoužitelné, moc teoretické, bez kontaktu s praxí.

...vám to nedává smysl.

...nesouhlasíte či máte jinou zkušenost.

...potřebujete něco jinak.

PTEJTE SE, POKUD...

...nerozumíte.

...chcete vědět víc.

...chcete jít víc do hloubky.

...chcete téma propojit se svou zkušeností.

UKONČENÍ SEMINÁŘE

- ☞ Generální pravidlo: řešte své případné problémy s ukončením semináře nejpozději v okamžiku, kdy nastanou, lépe před tímto okamžikem
- ☞ Popište mi svou situaci a navrhněte řešení.
- ☞ E-maily posílejte na: 7477@mail.muni.cz
- ☞ Seminář bude zakončen závěrečnou prací, která ověří dosažení cíle semináře, a nad kterou povedeme odbornou kolegiální rozpravu při zkoušce.
- ☞ Kritéria úspěchu práce stanovíme společně v semináři.

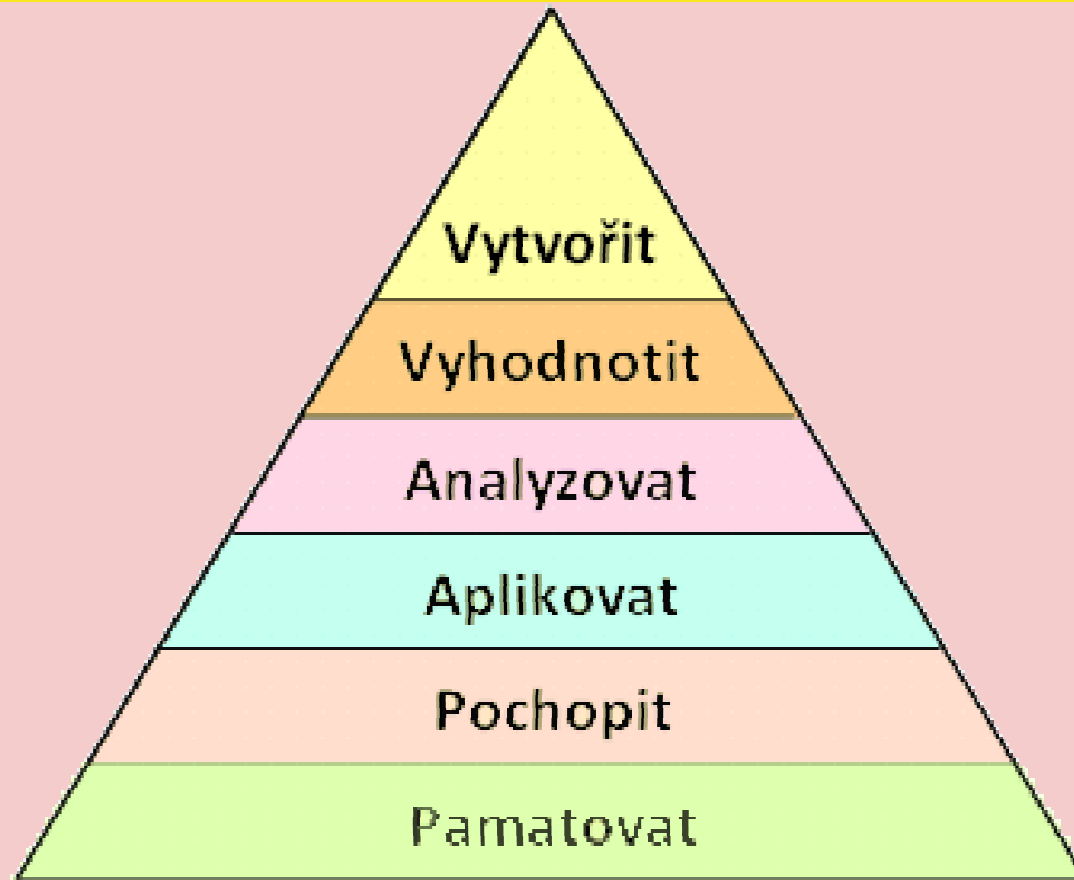
DOCHÁZKA

- ☞ lze mít 3 absence bez udání důvodu
- ☞ není třeba se omlouvat a nedělejte to
- ☞ pokud by vaše absence měla překročit tři, požádejte mne obratem e-mailem o náhradní práci, uveďte datum své absence
- ☞ pro úspěšné ukončení nesmíte chybět na více než pěti seminářích (3 povolené absence + 2 náhradní práce)

Styl práce v semináři aneb Konstruktivismus

- ★ Mozek se učí, když je aktivní.
- ★ Paměťová stopa se posiluje vybavováním.
- ★ Spolupráce zvyšuje motivaci i efektivitu.
- ★ Když jste na něco přišli sami, dokážete to zopakovat.
- ★ Pochopení je víc než zapamatování.

Styl práce v semináři aneb Konstruktivismus



PREKONCEPTY (volné psaní)

Čím se (podle vás) zabývá sociální psychologie?

Jaká jsou její témata, která zkoumá?

Co z ní můžete využít?

AKTIVITZACE losováním jmen

inspirace metodou Dylana Wiliama
další techniky v The Classroom Experiment:

zkrácená verze:

<https://youtu.be/boTTgeSn7ys>



Zátěžové situace

A : 2 9 1 4 8 7 5 6 3 9 4 6 7 8 8 3 1 2 3 4 5 6 7 8 9 8 7 6 5 4 3 7
B : 9 8 7 6 5 4 3 2 1 9 8 7 6 5 4 3 1 4 2 1 5 2 1 6 2 1 7 2 8 1 9 2
C : 1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 2 3 4 5 6 7 1 5 2 1 6 3 1 7 4 6 1 3 5 1 2 4
D : 3 3 4 6 7 3 8 2 9 1 4 5 6 7 3 4 9 1 2 9 1 2 3 1 9 8 7 6 5 1 9 0
E : 5 3 9 8 2 7 7 4 6 7 5 3 7 0 9 8 8 0 2 8 3 8 2 0 8 2 4 6 5 9 3 4
F : 2 0 5 6 3 7 7 0 8 9 5 7 4 9 7 4 5 5 0 5 5 3 3 5 5 4 4 6 5 5 0 5
G : 6 4 3 2 8 9 7 6 3 7 8 2 0 9 3 8 2 4 5 7 8 6 4 0 1 8 2 5 8 6 4 0
H : 7 6 5 5 4 7 4 4 4 6 6 6 8 8 8 3 1 3 4 5 1 7 8 9 1 3 1 4 1 5 6 1
I : 3 2 1 3 2 1 1 2 3 1 2 3 5 4 3 7 8 2 3 9 2 3 7 2 3 6 3 2 4 3 7 6
J : 9 8 7 9 8 7 8 7 6 8 2 6 7 6 5 7 0 1 9 8 6 8 4 7 4 3 2 8 9 6 1 0
K : 1 9 8 7 3 8 2 6 4 5 5 9 1 0 8 8 4 2 3 4 5 6 8 3 4 5 6 7 9 4 6 7
L : 2 4 6 8 2 4 6 8 3 6 9 1 1 8 1 9 4 4 5 5 5 6 6 6 6 7 7 7 7 7 3 8
M : 8 3 6 5 9 1 7 2 3 7 5 9 4 3 7 6 7 7 6 6 5 5 4 4 3 3 2 2 1 1 9 9
N : 9 1 8 2 7 3 6 4 5 5 8 1 8 3 7 2 9 1 0 8 2 0 7 4 5 6 7 8 9 2 3 4
O : 2 7 3 4 8 5 5 6 4 7 2 3 7 8 0 2 6 7 7 5 6 7 5 6 7 5 6 4 5 7 6 6
P : 6 3 8 6 0 9 1 8 7 6 4 3 8 2 9 2 8 7 6 5 4 6 5 4 3 5 4 3 2 3 2 1
Q : 9 7 5 4 3 3 5 4 6 8 2 2 5 4 6 6 8 5 7 4 6 3 5 2 9 6 6 4 5 3 4 2
R : 4 0 4 3 9 3 4 7 3 6 8 2 4 7 4 6 3 6 4 7 5 8 6 9 7 2 8 3 7 2 8 2

ZÁTĚŽOVÉ SITUACE

Co to je?

= náročné situace, které ke svému zvládnutí vyžadují zvýšené úsilí a které jsou doprovázeny silnými emocemi.

FRUSTRACE

→ **DEPRIVACE**

STRES

NÁROČNÉ ŽIVOTNÍ SITUACE (komplexní)

Stres je možné v nejobecnějším pojetí vymezit jako fenomén, který vzniká v důsledku **nerovnováhy** mezi úrovní **nejrůznějších životních nároků a adaptivních schopností** člověka je přiměřeným způsobem zvládat.“



MLČÁK, Zdeněk. *Psychologie zdraví a nemoci*

STRES

Co to je?

PŘÍČINY a REAKCE

STRESORY

- ...
- ...
- ...

REAKCE ORGANISMU

- ...
- ...
- ...
- více např. [zde](#)

COPING = behaviorální, kognitivní nebo sociální snahy osoby regulovat, omezovat nebo překonávat vnitřní či vnější napětí plynoucí z interakce osoby a prostředí. Na coping se dá nahlížet jako na dispoziční charakteristiku nebo jako na situační charakteristiku nebo jako interakci obou.

FRUSTRACE

je?

Co to

Stav, vznikající ze skutečnosti, že jedinec nemohl náležitě uspokojit své potřeby.

Frustrace se projevuje
nepříjemnými pocity →
nutnost reagovat



EMOČNÍ ZÁTĚŽ

KOULE

Je Suis Donc Tu Es

Co s ní?

Co si pamatuju?

Úkol č. 1:

Napište tři myšlenky, které považujete z minulé hodiny za důležité z hlediska problematiky zátěžových situací.

Využijte svých poznámek.

Úkol č. 2:

Z jedné z těchto myšlenek vytvořte otevřenou testovou otázku a dejte ji zodpovědět spolužákovi po směru hodinových ručiček.

EMOČNÍ ZÁTĚŽ

Řízené (vědomé) odžití emocí

- zveřejnění: “Cítím se nepříjemně, když...”
- vědomé ventilování (sportem, prací, svěřením se...)
- vědomá kompenzace (sebepéče)
- vědomá práce s emocí, naslouchání jí - Kde se vzala? Co mi říká?

Nekontrolované odžití emocí

- agrese vůči zdroji - slovní či fyzická - křik, nadávání, ponižování, strkání, facky...
- přenesená agrese - vůči náhradnímu cíli
- obviňování, hledání viníka
- sebeobviňování, snižování vlastní hodnoty
- potlačení, popření
- “vyhnití” - nijak s ní nepracuji a ona nevědomě ovlivňuje mé chování

REAKCE NA FRUSTRACI

*agrese obrácená ven

*agrese obrácená dovnitř

*racionalizace

*projekce

*únik

*kompenzace

*vytváření póz, masek

*náhradní cíl

*rezignace

*regrese/transgrese

*identifikace

*substituční chování

více v **Řezáč Jaroslav: Sociální psychologie**

MARSHMALLOW TEST

- ★ 94 dětí ze školky Stanfordovy univerzity
- ★ 60. léta 20. století
- ★ vysledován vliv na životní úspěšnost

DNEŠNÍ POHLED: <https://psychologie.cz/marshmallow-test-v-opravne/>

MARSHMALLOW TEST

Na základě videa i vlastních zkušeností a znalostí dejte do souvislostí následující pojmy:

FRUSTRACE

POTŘEBY

FRUSTRAČNÍ TOLERANCE

POCITY

OKAMŽITÉ USPOKOJENÍ

SLAST

ODMĚNA

NEPŘÍJEMNÉ

SEBEKONTROLA

nepleteme si

DEPRIVACE

DEPRESE



ZÁTĚŽOVÉ SITUACE VE ŠKOLE

HOUBA

Úkol k videu: Vyberte si jednoho z aktérů a odpovězte na příslušnou otázku:

Co prožívá učitelka?

Co prožívá Kučera?

Co prožívají žáci ve třídě?

- Všímejte si emocí a jejich změn.
- Všímejte si reakcí na zátěžovou situaci.
- Svá tvrzení podepřete argumenty (pozorování + znalosti)

Nekázeň vzniká tehdy,
když něco chybí.

□ Děti se chovají dobře, když můžou.
Když se chovají nevhodně, znamená
to, že nemůžou. Jejich mozek jim to
neumožňuje.”

Lars Lyster – dětský psycholog

in Musíme jim dávat, ne brát, Respekt 16.6.2018



Primární sociální potřeby



Jsou sociální potřeby primární?

1. Naše chování je řízeno obecným organizačním principem minimalizace ohrožení a maximalizace odměny či libosti (Gordon 2000).

Poslední výzkumy mozku a poznatky sociální neurovědy ukazují, že to platí pro chování sociální. Tedy že i v našem kontaktu s ostatními lidmi se snažíme vyhýbat se ohrožení a maximalizovat bezpečí, které přináší příjemné pocity.

2. Ukázalo se, že sociální zkušenosti používají a aktivují stejná mozková propojení, která jsou používaná pro primární potřeby přežití (Lieberman a Eisenberger, 2008). Jinými slovy, sociální potřeby jsou pro mozek totéž jako potřeba jídla či spánku. Při jejich nenaplnění jsou aktivována centra bolesti a my reagujeme silnými emocemi.

3. „*Jsme evolučně nastaveni tak, že potřebujeme být napojeni na ostatní, potřebujeme s nimi být v kontaktu. Po narození je to věc přežití, jak vyrůstáme, jen při dostatku kvalitních vztahů, se můžeme zdravě vyvíjet po emoční, fyzické, intelektuální, duševní i duchovní stránce.*” (Brené Brown 2008)

Expertní a domovské skupiny

1. Rozdělte se do skupin tak, aby v každé byli **minimálně 4 členové**.

To je vaše **DOMOVSKÁ SKUPINA**.

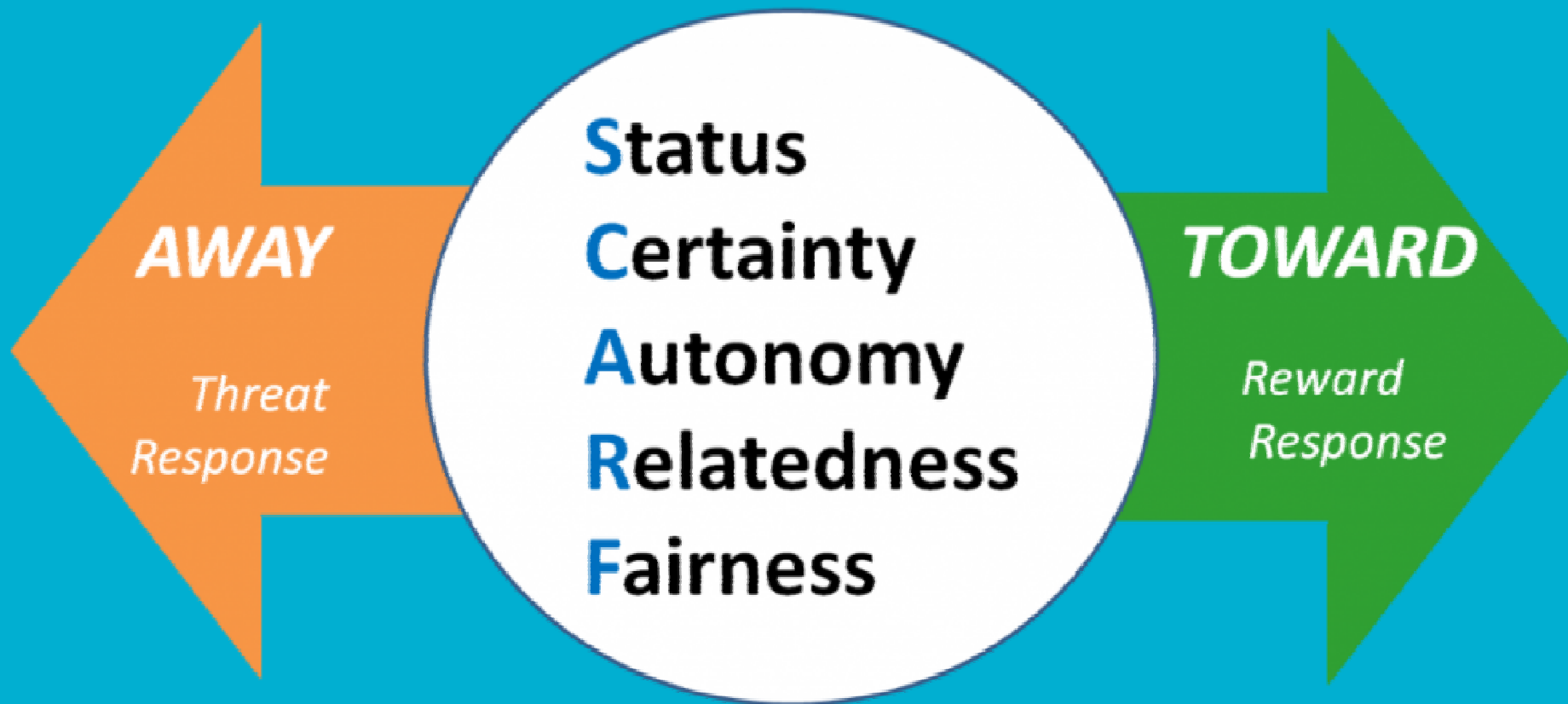
2. Teď se **rozejděte** do čtyř **EXPERTNÍCH SKUPIN**.

V každé expertní skupině je po jednom člověku z každé domovské skupiny.

Expertní a domovské skupiny

3. Každá expertní skupina má za úkol nastudovat jednu z potřeb tak, aby její členové dokázali poznatky předat v domovské skupině. Po **10 minutách** budete v domovské skupině předávat odpovědi na tyto otázky:

- a) **V čem potřeba spočívá?**
- b) **Co ji ve škole/ve třídě naplňuje? Jaké chování učitele?**
- c) **Jaké chování učitele ve škole/ ve třídě brání jejímu naplňování?**



model SCARF
primární sociální potřeby dle Davida Rocka (2008)

Model SCARF je akronymem pro primární sociální potřeby:

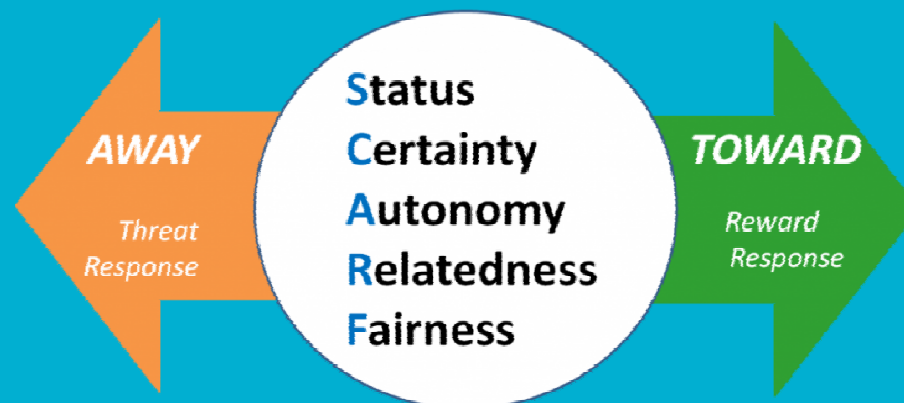
Statusu, postavení ve skupině

Jistoty, orientace, předvídatelnosti

Autonomie, samostatnosti, svobody

Propojení s ostatními

Spravedlnosti, férového jednání



Šipky ukazují naši reakci na **nenaplňování** těchto potřeb, kdy cítíme ohrožení a **vzdalujeme se** či vyhýbáme.

Při **naplňování** máme tendenci **přibližovat se**, vyhledávat kontakt s těmi, kdo naše potřeby naplňují či vytvářejí prostředí pro jejich naplnění.

ZNÁTE ODPOVĚDI?

Jen s využitím paměti a svých zápisků odpovězte na následující otázky

1. O kterých potřebách D. Rock tvrdí, že jsou primární? (můžete si pomoci modelem SCARF)
2. Jak reaguje mozek na jejich **nenaplnění** a proč?
3. V čem spočívá potřeba propojení?
4. Jak může pedagog podporovat naplnění potřeby autonomie?
5. bonus: Proč není jistota čistě sociální potřeba?
6. bonus: Které dvě z těchto potřeb mohou být situacně protichůdné?

Jiný úhel pohledu na sociální potřeby nabízí psycholožka Jana Nováčková. Aby mohla být zachována **vnitřní motivace** k učení, je potřeba, aby byly splněny tyto podmínky:

3 S VNITŘNÍ MOTIVACE

- ★ **SVOBODA** = možnost rozhodovat o vlastním způsobu učení se a převzít za to zodpovědnost
- ★ **SPOLUPRÁCE** = možnost pracovat s ostatními při svém učení
- ★ **SMYSL** = to, co se učím, musím shledávat užitečným (v širokém chápání významu toho slova), smysluplným už teď (nejen do budoucna)

Výklad k tomuto tématu s mnoha příklady najdete jako krátká videa na seduo.cz

Kurz se jmenuje **Komunikace s lidmi v souladu s fungováním mozku** a je zdarma.



model SCARF
primární sociální potřeby dle Davida Rocka (2008)

KOMUNIKACE

Manželka říká manželovi: “Můžeš mi podat noviny?”

Manžel: “Co ty seš za zpozdilce? Technologie jde pořád dopředu a ty pořád chceš papírový noviny. Na, vezmi si můj iPad.”

Žena si vzala iPad a rozmáčkla s ním pavouka.

V čem spočívá popsané nedorozumění?

Co se z komunikace dozvídáme o aktérech a jejich vztahu?

Komunikační záměr

O co může v komunikaci jít?

Proč komunikujeme?

Kdy komunikujeme?

KONTEXT

KÓDOVÁNÍ



DEKÓDOVÁNÍ

osobní

společný

osobní

VRSTVY SDĚLENÍ

- Co naděláš!
- Ále prosím tě!
- To si snad děláš srandu!
- Seš normální?
- Přijď včas.
- To bys nevěřil, co se mi stalo...
- Dneska ti to sluší!
- Když myslíš...

Co řečník “vlastně” sděluje?
Jak tomu můžu rozumět?

O čem (ještě) mluvíme, když něco říkáme?

- o sobě: o své náladě, názorech, hodnotách
- o sobě ve své sociální roli: názory a hodnoty, které jsou součástí role
- o vztahu k sobě, kým jsem sám pro sebe
- o tom druhém: co si o něm myslím, kým pro mne je
- o našem vztahu: jaký je teď, jaký ho chci mít
- o svých potřebách
- o svém záměru (něco získat, někoho přesvědčit...)

Co pomáhá snižovat pravděpodobnost nedorozumění a vede k efektivní komunikaci?

- * stejný komunikační kód: používáme slova, kterým rozumíme stejně
- * systém jako opak chaosu, komunikace má logickou návaznost
- * posloupnost od celku k detailu, od kontextu ke konkrétnostem



www.lunarbaboon.com

Proč to říkám?

SOKRATOVA SÍTA

Je to pravda?

Je to dobré?

Je to užitečné?

Věcné a vztahové signály v komunikaci

VĚCNÉ SIGNÁLY

To, co říkáme o věcech, které jsou předmětem komunikace.

VZTAHOVÉ SIGNÁLY

To, jak svou komunikací a jednáním referujeme o našem vzájemném vztahu.

vztahová symetrie = vnímám náš vztah jako partnerský, uvažuji o “nás”

vztahová asymetrie = vnímám náš vztah jako vztah nadřazenost-podřízenost, uvažuji o “já/my” vs. “ty/vy”

Vztahové války

Pokud vnímám vztahové signály jako **asymetrické**, mám potřebu se bránit, nebo to “vrátit”, tím začínají VZTAHOVÉ VÁLKY.

Ty se projevují výměnou VZTAHOVÝCH AGRESÍ.

Vztahové agrese (signály asymetrie) v komunikaci

1. HODNOCENÍ
2. VĚŠTĚNÍ
3. MENTOROVÁNÍ, NEVYŽÁDANÉ DOBRÉ RADY
4. POPÍRÁNÍ VIDĚNÍ SVĚTA DRUHÝCH
5. IRONIE, SARKASMUS
6. OTÁZKA S JEDINOU SPRÁVNOU ODPOVĚDÍ (bez správné odpovědi)

Co googlit, chci-li se naučit lépe komunikovat|?

nenásilná komunikace (Marshall B. Rosenberg)

asertivita (Tomáš Novák, Věra Capponi)

psychická manipulace (Isabelle Nazare-Aga)

komunikační judo/aikido

win-win strategie, vyjednávání

vztahové agrese (Michal Dubec aj.)

Další související pojmy a jevy

1. vedení x řízení
2. amygdalický únos
3. POPISNÝ JAZYK → odkaz na pravidlo (dohodu), vyjádření pocitu či potřeby → prostor pro odpověď
4. mělký a hluboký zásah do SCARFu
5. RODIČ - DÍTĚ - DOSPĚLÝ

Užitečné otázky pro komunikační mistrovství

- O co mi jde? Co chci, aby se stalo?
- Co už nechci? Kam už nechci, aby to zašlo?
- Co potřebuju? A o co v té souvislosti žádám druhého?
- Co mi ten druhý sděluje? Co potřebuje?
- Jak se cítím? A proč – co je zdrojem mých pocitů?
- Je to oprávněný požadavek, nebo žádost o laskavost?
- Nakolik vychází mé porozumění ze mne a nakolik z toho, co mi druhý říká?
- Je to, co chci říct užitečné pro druhého, nebo to říkám kvůli sobě?

Percepční stereotypy

- * **haló efekt** – celkový pohled na druhého je redukován na hodnocení nějakého, většinou výrazného (ne však podstatného) znaku osoby
- * **subjektivní logika** – tendence vidět a zvláště hodnotit podle toho, jak se to mu samotnému jeví „logické“ efekt *shovívavosti*, dobroty – tendence „nadržovat“ lidem, které mám rád; naopak funguje efekt *přísnosti*
- * **chyba centrální tendence** – přiřazování pozorovaných vlastností a projevů k nepřiliš diferencovaným typům („škatulkování“ – dobří, špatní, ti ostatní)
- * **předsudky** – podvědomé tendence pramenící z dávno utvořených předpojatostí vůči člověku, národnosti, pohlaví – nezdůvodněné, nepodložené, ale celkem pevné postoje.

Percepční stereotypy

- * **tradice** – lidová moudrost
- * **vulgarizace** – neoprávněné neopodstatněné zjednodušení určitých poznatků, principů atd.
- * **chyba kontrastu** – všímáme si na druhých toho, co považujeme (mnohdy chybně) za protikladné k vlastním charakteristikám, často to bývá vlastnost, kterou máme u sebe ve „slepé skvrně“
- * **negativismus** – tendence dávat větší váhu a věnovat pozornost negativním vlastnostem a informacím

KONFORMITA

Co byste dělali vy?

<https://manipulatori.cz/iracionalni-konformita-proc-podlehome-tlaku-okoli/>

Konformita

Co to je?

Proč to je?

Jak to souvisí s ...?

Principy konformního chování

1. AUTORITA
2. SYMPATIE.
3. KONZISTENCE
4. SOCIÁLNÍ POTVRZENÍ či SKUPINOVÝ TLAK
5. RECIPROCITA
6. VZÁCNOST či EXKLUZIVITA

CIALDINI, Robert B. Vliv: síla přesvědčování

Principy konformního chování

1. **AUTORITA** Hojně využívaným je princip autority. Lidé ochotně a rádi naslouchají důvěryhodným expertům nebo těm, kteří jako experti vypadají.
2. **SYMPATIE**. Na sympatické osoby přece jen reagujeme pozitivněji.
3. **KONZISTENCE** Snažíme se chovat konzistentně. Lidé mají tendenci držet se toho názoru, který si již vybrali dříve.
4. **SOCIÁLNÍ POTVRZENÍ** či **SKUPINOVÝ TLAK** Znamená mimo jiné také naši vyšší důvěru v to, co je populární. Jako důvěryhodnější hodnotíme věci, které podporují lidé, jimž věříme.
5. **RECIPROCITA** Chováme se reciprocčně, máme tedy tendenci cítit povinnost kladně oplatit to, co jsme dostali.
6. **VZÁCNOST** či **EXKLUZIVITA** Ceníme toho, co je vzácné. Tato vzácnost je mnohdy využívána v marketingu, představujícím produkt jako

CIALDINI, Robert B. Vliv: síla přesvědčování

Otestujte se...

1. Co je základním principem konformního chování?
2. Jak se konformita projevuje při šikaně?
3. Jak se jmenuje první fáze skupinové dynamiky a co je pro ni charakteristické?
4. Co jsou percepční stereotypy a jak omezit jejich vliv při sociální percepci?
5. Napište alespoň 4 charakteristiky vymezující sociální skupinu.
6. Jak souvisí sociální role a sociální skupina?
7. Jaké jsou sociální potřeby v modelu SCARF?

Znaky sociální skupiny

1. je tvořen dvěma nebo více osobami, hrajícími vzájemně se doplňující a podmiňující ;
2. skládá se z částí, které mají strukturální či funkční význam, což je odděluje od samotných jedinců i od náhodného shromáždění osob;
3. členy skupiny spojuje vzájemná , , vzájemná očekávání a společně vykonávaná činnost;
4. členové mezi sebou mají emocionální vazby;
5. členové skupiny jsou na sobě vzájemně závislí a mají jistou identitu se skupinou;
6. členové jsou v pravidelné interakci;
7. členové se sami za skupinu považují.

Doporučená literatura

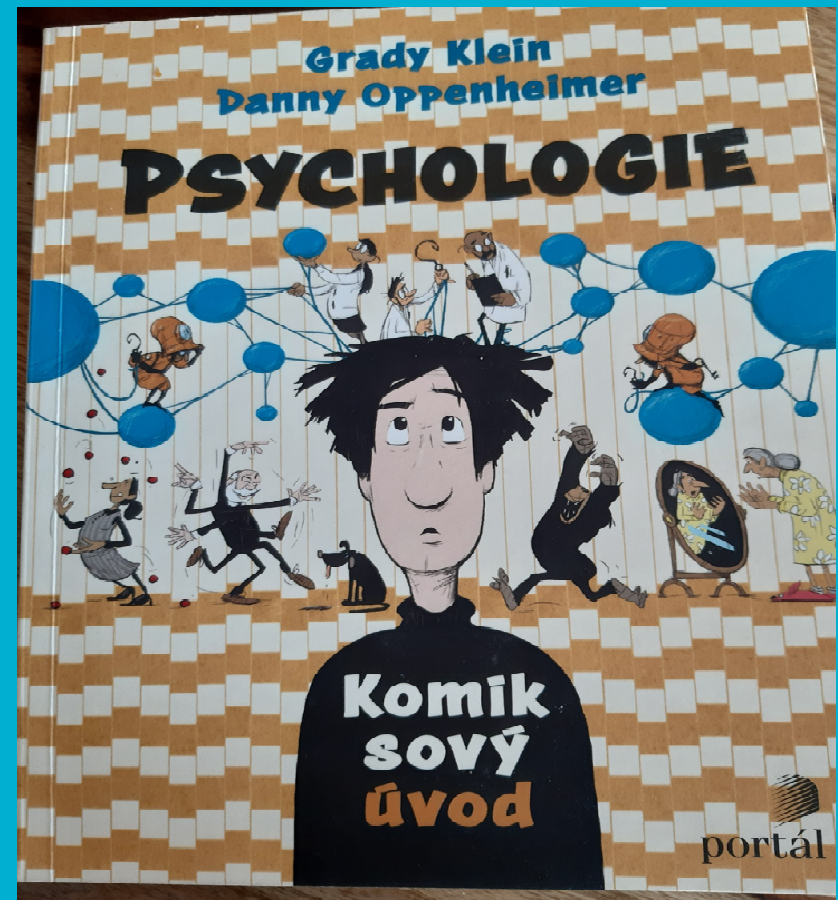
Řezáč, Jaroslav: Sociální psychologie, Paido 1998

Výrost, I., Slaměník, J.: Sociální psychologie, Grada 2008

Helus, Z.: Sociální psychologie pro pedagogy. Grada 2015

Velmi doporučená literatura

- nejen k opakování sociální psychologie
- je to názorné, přehledné, odborné, výstižné...
- a jsou tam obrázky :-)



Zadání závěrečné práce ze sociální psychologie

Zadání závěrečné práce vychází z cíle semináře a snaží se ověřit jeho dosažení (důkaz o učení):

Naučit se přemýšlet o sobě a o pedagogických situacích a lépe jim porozumět s využitím psychologických poznatků.

Popište situaci ze své pedagogické praxe, která obsahuje interakci a která vás nějak ovlivnila (vzbudila vaše emoce).

Tuto situaci rozeberte s využitím poznatků ze sociální psychologie.

Prokažte tím porozumění vztahům i motivům aktérů.

Kritéria hodnocení

formální

- odevzdaná **na papíře** nejpozději předposlední hodinu semináře, tj. **3.12.**
- rozsah **nepřesáhne 2 strany A4**
- text je psán spisovně, bez chyb a **využívá odborný jazyk**
- práce obsahuje **peer hodnocení**; autor práce není zodpovědný za jeho kvalitu

obsahová

- text zahrnuje **popis situace** (s podstatným kontextem) + **psychologickou analýzu** toho, co se tam děje + odkazy na použitou **literaturu a zdroje**

Pokud nebude naplněno některé z těchto kritérií, práce nebude přijata.

Pokud vám něco brání v jejich naplnění, ozvěte se včas (alespoň týden před termínem odevzdání) a domluvíme se na řešení.

Kritéria hodnocení

kvalitativní

- 1. popis**
 - je maximálně objektivní, neobsahuje hodnotící soudy
 - je stručný, ale obsahuje podstatné informace i kontext

- 2. interpretace**

- používá odborný jazyk, terminologii
- situace je správně “diagnostikována” a úsudek podložen relevantními odbornými argumenty (Je z nich jasné, na základě, čeho usuzujete, jak jste zjistil/a to, co tvrdíte, apod.)
- text je vnitřně soudržný, myšlenky jsou formulovány srozumitelně

Peer hodnocení

Každá seminární práce projde před odevzdáním tzv. peer hodnocením.

- Požádá-li vás spolužák o peer hodnocení, můžete odmítnou pouze v případě, že už hodnotíte jinou práci.
- K předložené práci napíšete stručné hodnocení, které se vztahuje k formálním, obsahovým i kvalitativním kritériím.
- Pokud shledáte některé z kritérií nedostatečně naplněné, formulujete doporučení.
- Práci k peer hodnocení musí autor zaslat nejpozději **26.11.** a peer hodnotitel ji vrátí do **1. 12.**, aby bylo možné doporučení zapracovat.

Doporučení

- ❑ **vyhněte se věštění** – psychologicky analyzujte chování a komunikaci obsaženou v situaci, nezacházejte do vzdálených úvah o rodinné situaci, možné minulosti či vlivu jiných osob, o kterých na základě situace nic nevíme
- ❑ vyberte si **jen jeden** nebo dva psychologické jevy, které jsou pro situaci nejpodstatnější, a ty využijte k analýze, nezahleďte sebe ani text mnohostí
- ❑ nehledejte v tom složitosti, jde o to ukázat pochopení vztahů, motivů, chování... podložené psychologickými poznatky
- ❑ omáčka není potřeba, **jděte přímo k věci**, zkuste si představit, že se snažíte někomu vysvětlit, jak rozumíte tomu, co se tam vlastně stalo
- ❑ nic **nekopírujte**, pokud potřebujete něco definovat, použijte vlastní slova a porozumění
- ❑ mějte na paměti, že se snažíte přesvědčit mne, že dokážete adekvátně psychologicky uvažovat
- ❑ nad vaší prací povedeme kolegiální rozhovor u zkoušky, máte tedy šanci věci doplnit či vysvětlit

Témata, která můžete při analýze využít

- ❑ SOCIÁLNÍ PERCEPCE a chyby v ní
- ❑ ZÁTĚŽOVÉ SITUACE: frustrace, deprivace stres, reakce na frustraci, frustrační tolerance
- ❑ SOCIÁLNÍ POTŘEBY: status, autonomie, přijetí, spravedlnost a jistota a reakce na jejich nenaplnění,
- ❑ KONFLIKTNÍ KOMUNIKACE a strategie řešení konfliktu
- ❑ VZTAHY: symetrie, asymetrie, autorita, respekt...
- ❑ EMOCE a jejich vliv na naše reakce; kontrolované a nekontrolované odžívání
- ❑ SKUPINOVÁ DYNAMIKA, vztahy ve skupině, status a role
- ❑ SOCIÁLNÍ ROLE a osobnost
- ❑ ZPĚTNÁ VAZBA a hodnocení, vhodné - nevhodné způsoby jejího poskytování
- ❑ jiné z oblasti sociální psychologie